

9. oktober - 28. nedelja med letom

2Kr 5,14-17

Pri obravnavanju mašnih beril iz starozaveznih in novozaveznih svetopisemskih knjig si v svoji zapadnjaški želji po natančnosti želimo zvedeti kdaj so nastale, kdo jih je napisal in podobne podrobnosti. Pri svetopisemskih knjigah pa te želje dostikrat ostanejo neizpolnjene. Izraelcev ta vprašanja, tudi vprašanja zgodovinske točnosti niso zanimala. Za njih je bilo pomembno, kaj jim Bog po Svetem pismu sporoča.

Tako je tudi z Drugo knjigo kraljev, iz katere je starozavezno berilo 28. nedelje med letom. V hebrejskem seznamu svetopisemskih knjig obstoja namreč samo ena knjiga kraljev. Delitev nastopi šele z grškim prevodom kaki dve stoletji pred Kr. Zgodovinsko pokriva čas od Davidove smrti do padca Jeruzalema, torej skoraj pol tisočletja. Slogovna različnost posameznih delov kaže, da je bila sestavljena na podlagi mnogih virov, od katerih nekatere celo poznamo po imenu, niso se pa ohranili. Ti knjigi sta predvsem teološko razmišljanje o zgodovini ljudstva in njihovih kraljev. Glavne teme, ki jih lahko prepoznamo, so: kraljevanje, David in njegova dinastija, Jeruzalem in tempelj, preroštvo.

V toosnovno temo preroštva spada tudi prerok Elizej, osrednja osebnost nedeljskega berila, učenec in naslednik največjega preroka, ki ga je poznala stara zaveza, preroka Elija, vendar knjige z njegovim imenom v Svetem pismu ni, prav tako kot ni Elizejeve knjige. Ponovno je treba poudariti, da "prerok" v Svetem pismu ne pomeni človeka, ki razodeva prihodnost, ampak človeka, k govori v imeni Boga. Elija je svojo preroško moč zapustil Elizeju tako, da mu je prepustil svoj plašč. Kot Elijev je tudi Elizejev glas segel preko meja njegove domovine tja v arámsko kraljestvo, kjer je bil doma pogan Naamán, ki je bil na Elizejevo posredovanje s kopeljo v Jordanu ozdravljen od gobavosti. Prerok noče sprejeti plačila, kar je moralni pouk poganu, ki je bil vaju svoje bogove "najemati" za plačilo, kadar jih je potreboval. Najvažnejša točka berila je gotovo zastojnost ozdravljenja. Čeprav Naaman pripada političnim nasprotnikom, zaupa tujemu Bogu. Presenečenje: ta Bog ne samo ne zahteva darov, ampak hoče samo, da sprejme vpliv Jordanove vode, torej vero v Božji poseg. Prerok sam pa tudi odkloni vsako plačilo. Pouk za nas: vera je Božji dar. Boga se ne da najemati kot dninarja,

kadar ga človek potrebuje; vsak njegov dar, tudi vero, je treba le hvaležno sprejeti. To je klofuta naši potrošniški miselnosti: plačam in dobim, kar hočem. Ne pri Bogu: ne moreš plačati, ampak samo prositi, in ne dobiš, kar hočeš, ampak kar ti je on pripravljen zastonj dati. Tako lahko samo hvaležno sprejmeš, vendar je treba svojo hvaležnost tudi izkazati, saj je hvaležnost zahteva že čisto navadne človeške olike, da o njej v odnosu do Boga niti ne govorimo.

To je obenem tudi obsodba našega trenutnega režima, ki si lasti božanske pravice do ukazovanja, čeprav se sproti izkaže, da niti od daleč niso kos vladanju v našem času. Zato bo propadel, kakor so propadle vse diktature pred njim, naša naloga pa. je moliti, da bi so zgodilo čimprej.